

N:o 32.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 15 april 1890.
— — — — Andra Kammaren den 16 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, med förslag till lag angående ändrad lydelse af första stycket af 135 § i Kongl. Maj:ts förnyade nådiga stadga om skiftesverket i riket den 9 november 1866.

(Laguskottets utlåtande n:o 39, punkten 2.)

Till Konungen.

I 135 § skiftestadgan föreskrives, att, sedan underdåniga besvär öfver egodelningsrätts utslag i behörig ordning inkommit till rättens ordförande, denne genast bör låta ena exemplaret af besvärshandlingarna tillställas vederbörande parter att inom en månad deröfver afgifva förklaring. Huru tillställandet skall ske, angifves icke närmare, ej heller från hvilken tidpunkt förklaringsstiden skall räknas. I sistnämnda afseende synes dock vara klart, att tiden bör räknas från delfäendet, d. v. s. att hvarje part eger för förklarings afgifvande en tid af en månad, från det han fått del af besvärshandlingarna. Här af följer emellertid, att egodelningsrättens ordförande icke kan till justitierevisionsexpeditionen insända handlingarna, förr än han med full visshet

vet, att öfver en månad förflutit från det en hvar af parterna erhållit del af handlingarna. Men visshet derom kan han icke förskaffa sig annorlunda än genom vederbörligt bevis, att och när besvären delgifvits hvarje part i målet. »Tillståndet» torde sålunda böra ske i form af en ordentlig delgifning med hvarje särskild part genom bevisligt öfverlemnande af en styrkt afskrift af besvärshandlingarne.

På detta sätt torde ock ifrågavarande stadgande tillämpas. Men då »vederbörande parter» äro samtliga skiftesdelegarne, hvilkas antal kan vara ganska betydligt, inses lätt icke blott att kostnaderna för delgifningen ofta blifva högst betungande, utan äfven att genom ett sådant delgifningsbestyr, hvartill kan åtgå ganska lång tid, skiftesfrågans afgörande fördröjes till skada för skiftesdelegarne, för hvilka det alltid är fördelaktigt att få frågan afgjord så fort som möjligt. Någon ändring af ifrågavarande stadgande torde därför böra vidtagas för att förekomma dylika oskäligen och onödigen kostnader samt den tidsutdrägt som genom ett sådant delgifningssätt uppkommer. I sådant syfte har hos Riksdagen framställning gjorts om införande af en föreskrift, att besvärshandlingarna skola öfverlemnas till den delegare i skifteslaget, som enligt 105 § blifvit utsedd att af landtmätaren mottaga skifteshandlingarna. Hos denne skulle då besvärshandlingarna finnas tillgängliga för dem, som önskade derom taga kännedom. För att erhålla en utgångspunkt för förklaringstiden borde kungörelse om att besvärshandlingar inkommit och hvar de hållas tillgängliga uppläsas från predikstolen i den eller de socknar, hvarinom skifteslaget är beläget, från hvilken uppläsning förklaringstiden då skulle räknas.

Den sålunda föreslagna utväg att förekomma onödig kostnad och tidsutdrägt vid delgifning af besvär öfver egodelningsrätts utslag, har syntes Riksdagen vara praktisk och ändamålsenlig. Olägenheterna af det nuvarande delgifningssättet ökas derigenom, att det stundom kan vara mycket svårt att anträffa samtliga delegarne. Det synes därför ganska lämpligt att skiftesdelegarne i detta afseende betraktas såsom en menighet.

Emellertid torde delgifning med stöd af nuvarande stadgande kunna ifrågakomma icke blott med skiftesdelegarne, utan ock med förrättningsmannen. Besvären kunna nemligen gälla äfven hans rätt, t. ex. om yrkande framställes, att skiftet skall i sin helhet eller till någon del göras om på landtmätarens bekostnad. För delgifningen med skiftesmannen synes den nu föreslagna formen icke vara lämplig, utan torde i afseende å honom den vanliga formen böra bibehållas.

Vidare lär det icke böra föreskrivas att besvärshandlingarna

skola i alla förekommande fall hållas tillgängliga hos den delegare, som enligt 105 § skiftesstadgan blifvit utsedd att till förvar mottaga handlingar rörande skiftet. Detta torde visserligen böra uppställas såsom regel; men fall kunna inträffa, då sådant blir omöjligt eller olämpligt. Den enligt 105 § utsedde delegare kan ju hafva afidit eller eljest upphört att vara delegare, innan besvären inkommit. Han kan också sjelf vara klagande. För dylika fall bör möjlighet beredas egodelningsrättens ordförande att öfverlemna handlingarne åt annan delegare.

Riksdagen har följaktligen, med anledning af den i ämnet gjorda framställningen för sin del antagit följande

L a g

angående ändrad lydelse af första stycket af 135 § i Kongl. Maj:ts förnyade nådiga stadga om skiftesverket i riket den 9 november 1866.

Häri genom förordnas, att första stycket af 135 § i Kongl. Maj:ts förnyade nådiga stadga om skiftesverket i riket den 9 november 1866 skall erhålla följande ändrade lydelse:

När, på sätt i nästföregående § föreskrifves, underdåniga besvär öfver egodelningsrättens utslag inkommit, bör ordföranden genast låta ena exemplaret af besvärshandlingarna tillställas den, som enligt § 105 i denna stadga blifvit utsedd att förvara protokoll och öfriga förrättningshandlingar, eller, om hinder därför möter, annan delegare; låte ock kungörelse derom uppläsas från predikstolen i den eller de socknar, der jorden är belägen, med föreläggande för de icke klagande delegarne att, vid förlust af rättigheten att vidare varda i målet hörde, inom en månad efter kungörandet till ordföranden ingifva underdånig förklaring. Erfordras förklaring från skiftesmannen, böra handlingarna tillställas denne med föreläggande att inom en månad derefter vid påföljd, som nyss är nämnd, underdånig förklaring aflemna. Sedan förklaring inkommit, eller den dertill förelagda tid tilländalupit utan att förklaring blifvit afgifven, åligge ordföranden att besvärshandlingarna, jente kartor, protokoll och öfriga skifteshandlingar, ofördröjligen till Vår justitierevisionsexpedition insända.

Med undersätlig vörndnad.

Stockholm den 16 april 1890.